
Cartera de serveis

de

***promoció de salut
i prevenció***

en

l'entorn educatiu

Curs escolar **2019-2020**

21 06 2019

Aquest document és una relació d'actuacions que han sigut dissenyades per a oferir-les als centres educatius, la finalitat de les quals és informar, formar i desenvolupar competències per a augmentar la salut de la comunitat educativa.

Promoció de salut i prevenció de la malaltia: serveis en l'entorn educatiu

La Llei 8/2018, de 20 d'abril, modifica la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de Salut de la Comunitat Valenciana, tot especificant que (art. 56.2) “s'atendran de manera específica els problemes de salut que incideixen de forma específica en l'adolescència, relacionats sobretot amb hàbits de salut, conductes de risc, conductes addictives, problemes de salut mental, trastorns de la conducta alimentària, així com trastorns de les relacions afectives sexuals, prevenció d'infeccions de transmissió sexual i prevenció d'embarossos no desitjats.” A més afegit que (art. 62.6) “seran prioritàries les actuacions preventives i de promoció de salut en l'àmbit familiar, comunitari i educatiu, que hauran de coordinar-se per a implicar a tots els agents socials intervinents, com són la família, l'escola, associacions, xarxes locals i altres.”

La *Cartera de serveis en l'entorn educatiu* és una relació d'actuacions de promoció de salut i prevenció de la malaltia que han sigut dissenyades de forma realista i assumible per a la seua execució en l'àmbit dels centres educatius, la difusió de la qual pretén informar i oferir la participació als centres educatius per a desenvolupar activitats relacionades amb estils de vida saludables en la comunitat educativa.

El document reflecteix l'esforç de col·laboració desplegat pels i per les professionals de salut en el seu quefer col·laboratiu en l'àmbit educatiu, i vol ser una eina d'informació útil per a la dinamització i programació d'activitats en els diferents nivells educatius dels centres escolars de la Comunitat Valenciana.

Aquest catàleg de recursos i actuacions que, des de la Generalitat, es dirigeix a l'àmbit educatiu descriu activitats oferides per la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública i la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica en coordinació amb la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per a aconseguir la seua adequada integració en els projectes educatius dels centres.

ÍNDIX

1. SALUT BUCODENTAL.....	4
1.1. Educació per a la salut bucodental.....	4
1.2. Glopeig fluorat setmanal	5
1.3. Revisions de la salut bucodental.....	6
2. INTERVENCIÓ D'EDUCACIÓ SEXUAL (PIES).....	7
2.1. Tallers d'educació.....	7
3. PREVENCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES I ADDICCIONS.....	8
3.1. "CONTES PER A CONVERSAR"	8
3.2. "PREVENIR PER A VIURE"	9
3.3. "L'AVENTURA DE LA VIDA"	10
3.4. "EXPOSICIÓ ITINERANT. DE QUÈ VAN ELS JOVES? DE QUÈ VAN LES DROGUES?"	11
3.5. "TOT SOBRE L'ALCOHOL"	12
3.6. "ÓRDAGO"	13
3.7. "PREVEN-TIC"	14
3.8. "REPRENGUEM L'ALCOHOL. Una proposta per a prendre-la seriosament"	15
3.9. "PREVTEC 3.1"	16
3.10. "LUDENS"	17
3.11. "UNPLUGGED"	18
3.12. "PASSA LA VIDA"	19
3.13. "APRENDRE A COMUNICAR"	20
3.14. DVD: "EDUCAR PER A LA VIDA"	21
4. DISMINUCIÓ DE CONSUM DE TABAC	22
4.1. Concurs europeu "Classes sense fum"	22
5. AVALUACIÓ DE L'OFERTA ALIMENTÀRIA EN CENTRES ESCOLARS.....	23
5.1. Programa de revisió de menjadors escolars	21
6. PROMOCIÓ DEL CONSUM DE FRUITES, HORTALISSES, LLET I PRODUCTES LACTIS EN CENTRES ESCOLARS.....	24
6.1. Distribució de fruites i hortalisses, de temporada, acompanyades de mesures per a l'adquisició d'hàbits alimentaris saludables.....	24
6.2. Distribució de llet i productes lactis acompanyats de mesures per a l'adquisició d'hàbits alimentaris saludables	25
7. MOBILITAT ACTIVA I SEGURA EN L'ESCOLA.....	26
7.1. Camins saludables, segurs i sostenibles en l'escola	26
8. SALUT AMBIENTAL.....	27
8.1. Protecció enfront del mosquit tigre	27
9. ESCOLES GENERADORES DE SALUT.....	28
9.1. Centres educatius que reforcen el seu compromís per a constituir-se com a entorn saludable per a viure, aprendre i treballar (OMS).	28

PROGRAMA	SALUT BUCODENTAL
ACTIVITAT	Educació per a la salut bucodental
Introducció/Justificació	<p>Les malalties orals:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Són molt freqüents: la prevalença de càries en 2018 a la Comunitat Valenciana fou del 40,5% als 6 anys, 32,6% als 12 anys i 45,3% als 15 anys. •Solen iniciar-se en la infància: les dents són més vulnerables quan ixen (esmalt immadur) i en l'edat escolar té lloc l'aparició de dents definitives (6 a 14 anys). •Tenen un gran impacte negatiu en la qualitat de vida de les persones: Afecten aspectes del llenguatge (dificulten la pronunciació de paraules) i el rendiment escolar (per les molèsties dentals o el dolor). Interfereixen en l'alimentació i afecten l'autoestima i el desenvolupament emocional (somriure, halitosi...). •Poden previndre's amb hàbits d'alimentació i higiene dental adequats i amb el contacte freqüent de les dents amb fluor en les concentracions establides.
Destinatari	Escolars
Grup d'edat diana	3-14 anys
Nivell educatiu	2n cicle d'Educació Infantil, Educació Primària, 1r-2n d'ESO i Educació Especial.
Descripció de la activitat	<p>De forma general i per a tots els cicles educatius: es proposa que es treballa dins del currículum els temes d'alimentació saludable i no cariogènica i higiene dental (raspallat) amb pasta fluorada amb almenys 1000ppm</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Taller de raspallat, almenys una vegada a l'any en cada un dels 3 cursos del segon cicle d'Educació Infantil i Educació Primària. 2. En centres docents amb població en situació de vulnerabilitat: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Raspallat supervisat diari en segon cicle d'Educació Infantil. Es proporcionarà 3 raspalls per alumne/a i any i pasta dental fluorada. Implementació en alumnat amb menjador gratuït. 2.2. Taller experiencial per a famílies (pares i fills) sobre prevenció de càries (alimentació i higiene) amb 2 activitats al llarg del curs en Educació Infantil, Primària i ESO. <ul style="list-style-type: none"> - Responsable: professorat (educació informal). - Suport tècnic (provisió de Materials de suport com el raspall, pasta dental i revelador de placa, i col·laboració): Centre de Salut Pública que actua com a via de coordinació dels recursos sanitaris: Equips d'Atenció Primària, Unitats d'Odontologia Pediàtrica, recursos municipals, etc., dirigits al desenvolupament d'aquestes actuacions. <p>Tots els centres docents es consideren participants en el programa excepte negativa expressa del consell escolar.</p> <p>La persona responsable del Programa de salut bucodental del centre docent, o en qui delegue la direcció del centre, omplirà les activitats realitzades en el formulari informatitzat en la pàgina Web de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport en els períodes en què aquesta obri la possibilitat de registre per a cada curs escolar: http://www.ceice.gva.es/va/web/innovacion-educacion/colaboracion-con-otras-entidades#sanpsb</p>
Materials	Guia del professorat d'Ensenyament Primari, fitxes didàctiques de salut bucodental, cartells (4 models), arcs dentals retallables (cartolina), dossier de presentació del programa en centres docents, estudis epidemiològics de salut bucodental en població infantil de la Comunitat Valenciana (1991, 1998, 2004, 2010, 2018), raspalls dentals infantils, pasta dental fluorada i revelador de placa dental.
Idioma	Valencià - Castellà
Contacte	Centre de Salut Pública corresponent (annex II) – Direcció General de Salut Pública- Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.
Més informació	http://www.sp.san.gva.es/sscc/progSalud.jsp?Idioma=va&perfil=inst&Opcion=SANMS1147&Nivel=2&MenuSup=SANMS11&CodProg=PS07
Avaluació	Avaluació de participació i cobertura. Direcció General de Salut Pública.

PROGRAMA**1. SALUT BUCODENTAL****ACTIVITAT****1.2. Glopeig fluorat setmanal****Introducció/Justificació**

Les malalties orals, especialment la càries, són una de les malalties cròniques més prevalents en la infància. A més no té curació (excepte durant l'estadi primerenc de "taca blanca" que pot revertir amb fluor), només es pot detindre o fer més lenta la seua progressió amb tractaments reparadors (obturacions, etc.).

El fluor tòpic (glopeig, pastes dentals) protegeix la dent enfront de la càries. Actua en l'esmalt dental: inhibeix la desmineralització, augmenta la remineralització i inhibeix l'activitat bacteriana. L'ús regular i supervisat del glopeig dental fluorat s'associa amb una clara reducció de l'increment de càries (26% menys de superfícies o dents definitives cariades, absents, perdudes o obturades).

Destinataris

Escolars

Grup d'edat diana

- 6-10 anys (fins a 12 anys, si encara no han cursat 5é d'Educació Primària) i Educació Especial.

Nivell educatiu

- Educació Primària

Descripció de l'activitat

1. **Col·lutoris fluorats** setmanals en cursos 1r, 2n, 3r i 4t.

- Responsable: professorat organitza i supervisa la realització del glopeig fluorat en l'aula.
- Suport tècnic (provisió de materials de suport, col·laboració): Centre de Salut Pública que actua de via de coordinació dels recursos sanitaris: Equips d'Atenció Primària, Unitats d'Odontologia Pediàtrica, recursos municipals, etc., dirigits al desenvolupament d'aquestes actuacions de promoció de salut.

Tots els centres docents es consideren participants en el programa excepte negativa expressa del consell escolar.

La persona responsable del Programa de salut bucodental del centre docent, o en qui delegue la direcció del centre, omplirà les activitats realitzades en el formulari informatitzat en la pàgina Web de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport en els períodes en què aquesta obri la possibilitat de registre per a cada curs escolar.

<http://www.ceice.gva.es/va/web/innovacion-educacion/colaboracion-con-otras-entidades#sanpsb>

Materials

Solució fluorada en envasos de 500 ml, amb tovallons i bossa de fem per a arregar el material usat. Document informatiu del glopeig fluorat i model de desautorització (per a les famílies).

Idioma

Valencià - Castellà

Contacte

Centre de Salut Pública corresponent (annex II) – Direcció General de Salut Pública- Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública

Més informació

<http://www.sp.san.gva.es/sscc/progSalud.jsp?Idioma=va&perfil=inst&Opcion=SANMS1147&Nivel=2&MenuSup=SANMS11&CodProg=PS07>

Avaluació

Avaluació de participació i cobertura. Direcció General de Salut Pública (trasllat de dades des del Web de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport a l'aplicació informàtica DANTA de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública).

PROGRAMA	1. SALUT BUCODENTAL
ACTIVITAT	1.3. Revisions de la salut bucodental
Introducció/Justificació	<p>Les malalties orals, especialment la càries, són una de les malalties cròniques més prevalents en la infància.</p> <p>La detecció precoç de riscos o de problemes de salut oral és imprescindible per a previndre o detindre la progressió de malalties bucodentals.</p> <p>Als 6 anys apareix la primera dent definitiva (el “molar dels 6 anys”, amb variacions fisiològiques interindividuals) i la presència de càries en dentició temporal és un predictor de presència de càries en dentició definitiva.</p>
Destinataris	Escolars
Grup d'edat diana	5 anys i en població vulnerable de 3 a 5 anys
Nivell educatiu	Educació Infantil, excepte en població vulnerable (3 cursos del 2n cicle d'educació infantil).
Descripció de l'activitat	<p>El/la professional sanitari realitza les revisions orals en l'aula i deriva a les consultes odontològiques els/les alumnes que es considera necessari per riscos o problemes de salut oral.</p> <p>En centres docents amb població en situació de vulnerabilitat:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Revisió oral per part de la Unitat d'Odontologia Pediàtrica (UOP) en cada un dels cursos. <p>En centres docents amb població considerada en situació de no vulnerabilitat:</p> <ol style="list-style-type: none">2. Revisió oral per part de la UOP en l'últim curs d'Educació Infantil. <ul style="list-style-type: none">- Responsable en ambdós casos: UOP.- Suport tècnic: Centre de Salut Pública que actua de via de coordinació dels recursos sanitaris: Equips d'Atenció Primària (EAP), UOP.
Materials	<p>Document informatiu de la revisió oral i model de desautorització (per a les famílies).</p> <p>S'ompli un document informatiu de cada alumne/a per a la família amb el resultat de la revisió oral.</p>
Idioma	Valencià - Castellà
Contacte	Centre de Salut Pública corresponent (annex II) – Direcció General de Salut Pública-Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.
Més informació	http://www.sp.san.gva.es/sscc/progSalud.jsp?Idioma=va&perfil=inst&Opcion=SANMS1147&Nivel=2&MenuSup=SANMS11&CodProg=PS07
Avaluació	Avaluació de participació i cobertura per la Direcció General de Salut Pública.

PROGRAMA**2. INTERVENCIÓ D'EDUCACIÓ SEXUAL (PIES)****ACTIVITAT****2.1. Tallers d'Educació****Introducció/Justificació**

El Programa d'Intervenció en Educació Sexual (PIES) té com a objectiu general l'educació en valors que promocien una vivència positiva de la pròpia sexualitat i uns comportaments sexuals acords amb les opcions més saludables. L'Educació Sexual promou que els joves construïsquen coneixements, actituds i valors com la responsabilitat compartida, la igualtat de gènere, la lleialtat interpersonal, el plaer compartit, l'autonomia emocional i la igualtat de les distintes orientacions sexuals i la diversitat sexual. El Programa pretén, alhora, capacitar els joves en el maneig de la presa de decisions perquè les conductes sexuals estiguen concordes amb els propis desitjos i compatibles amb la protecció de la pròpia salut sexual, la prevenció d'embarassos no planificats i d'infeccions de transmissió sexual.

Destinatari

Escolars

Grup de edat diana

13-15 anys

Nivell educatiu

2n i 3r d'ESO. Altres programes educatius específics en aquest mateix rang d'edat.

Descripció de l'activitat

El PIES es desenvolupa gràcies al treball conjunt de tècnics/ques de promoció de la salut i dels CIPS, sexòlegs/ogues, personal sanitari i psicopedagogs/ogues (orientadors/es) o docents en els centres educatius.

El Programa consta de tres Unitats Didàctiques, desenvolupades en l'aula a través de quatre tallers impartits per personal sanitari format en Educació Sexual, en coordinació amb el/la psicopedagog/a o un altre/a professor/a responsable del PIES en el centre:

2n de l'ESO:

Taller 1. Som éssers sexuats. La Sexualitat com a experiència vivencial. La Identitat Sexual.

Taller 2. Explore, reconec i signifiqui el meu cos. La sexualitat integrada en la història personal. El coneixement i el maneig del propi cos.

3r de l'ESO:

Taller 3. Valore el risc i decidisc. Valoració del Risc i Decisió en l'àrea de la sexualitat.

Taller 4. Els comportaments sexuals i la salut sexual.

A través de dinàmiques de grup es facilita en cada taller un posicionament crític enfront de qüestions claus del Fet Sexual Humà: Identitat Sexual, Identitat de Gènere, Orientació Sexual, Igualtat de Gènere, Diversitat Sexual i de Gènere, Enamorament, Desig Sexual, Relacions Eròtiques.

Tot això dirigit cap a la generació d'actituds que afavorisquen el reconeixement i el respecte de la diversitat del Fet Sexual Humà i la presa de decisions saludables en la pròpia sexualitat dels adolescents.

La durada aproximada de cadascú dels tallers: 100 minuts.

Materials

Els continguts desenvolupats en els Tallers en l'aula es reforcen amb la pàgina web del PIES, que conté la guia didàctica del programa així com materials educatius de suport dirigits a professionals. La pàgina web es troba actualment en elaboració.

Material complementari

Guia d'Educació Sexual: *Els nostres cossos, els nostres drets* (CEICE, 2018)

<http://www.ceice.gva.es/web/convivencia-educacion/igualdad>

Idioma

Valencià - Castellà

Contacte

De setembre a desembre: Si algun centre que no hi participava vol inscriure's, ha d'utilitzar el formulari d'alta. Si algun centre participant en el curs anterior voldria donar-se de baixa, ha d'utilitzar el formulari de baixa. <http://www.ceice.gva.es/va/web/innovacion-educacion/colaboracion-con-otras-entidades#sanpsb>

Les instruccions seran publicades a partir de juliol pel Servei d'Innovació i Qualitat de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

Més informació

Web del PIES (<http://www.ceice.gva.es/va/web/innovacion-educacion/colaboracion-con-otras-entidades>)

PROGRAMA**3. PREVENCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES I ADDICCIONS****MATERIAL DE SUPORT****3.1. “CONTES PER A CONVERSAR”****Promoció d’hàbits saludables i habilitats per a la vida****Introducció/Justificació**

Programa d'educació socioemocional basat en el model de les 10 habilitats per a la vida (OMS, 1993), considerades com destreses rellevants en la promoció de la competència psicossocial de la població infantil i adolescent. Habilitats per a la vida constitueix un model validat amb un enfocament educatiu centrat en la promoció d'estratègies d'educació per a salut i prevenció del consum de drogues.

Destinatari

Escolars

Grup d’edat diana

Infantil (3-6 anys) i d’educació primària (6-7 anys).

Nivell educatiu

Educació Infantil i Educació Primària

Continguts

A través de 10 contes infantils es presenten diverses situacions que requereixen de la posada en pràctica d'habilitats de:

- Autoconeixement
- Empatia
- Comunicació assertiva
- Relacions interpersonals
- Presa de decisions
- Maneig de problemes i conflictes
- Pensament creatiu
- Pensament crític
- Maneig d’emocions i sentiments
- Maneig de tensions i estrés

Descripció de l’activitat

La proposta incorpora 10 històries quotidianes i properes als xiquets i xiquetes amb idees i senzills exercicis lúdics per desenvolupar a l'aula un contingut temàtic específic i afavorir la participació activa dels escolars en recordar, relacionar i conversar les seves pròpies situacions.

Materials

10 contes en format imprès per a alumnat (Accés en línia a contes amb animació gràfica)
Guia per al professorat en format imprès
Guia per a mares i pares (accés en línia)

Idioma

Castellà (versió en línia: Valencià - Castellà)

Contacte

UNITAT DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA DE CONDUCTES ADDICTIVES (UPCCA) de referència (vegeu annex III).

Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius. Direcció General d'Assistència Sanitària.

(prevencion_drogodependencias@gva.es)

Més informació

Web Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública: Ciutadà/ Drogodependències:

<http://www.san.gva.es/web/dgas/ciudadano>

Avaluació

Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Direcció General d'Assistència Sanitària. Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius.

PROGRAMA	3. PREVENCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES I ADDICCIONS
ACTIVITAT	3.2. “PREVENIR PER A VIURE” Desenvolupament afectiu, hàbits saludables, educació en valors i conformació d'actituds enfront del consum de drogues
Introducció/Justificació	Programa estructurat que permet abordar en l'aula de manera sistemàtica aquelles variables que poden actuar com a factors de protecció enfront de la consolidació de l'abús de drogues. Fonamentat en un model educatiu en què les activitats de prevenció són compatibles amb les activitats pròpies de les diverses àrees de coneixement, el seu contingut es dirigeix fonamentalment a contribuir al desenvolupament afectiu, intel·lectual i social dels escolars, permetent adequar les activitats proposades a les característiques dels alumnes.
Destinatari	Escolars
Grup d'edat diana	6-12 anys
Nivell educatiu	Educació Primària
Descripció de l'activitat	<p>S'ofereixen eines destinades a desenvolupar tres àrees claus per a la formació integral de l'individu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • desenvolupament de l'afectivitat de l'alumnat • desenvolupament intel·lectual a través de construccions argumentatives a favor de la salut • desenvolupament de la competència social. <p>Aquestes àrees de treball es concreten en una proposta de 7 sessions per curs, adaptades segons la seua preponderància en els diferents estadis del desenvolupament evolutiu de l'individu.</p>
Materials	<p>Es presenten en una carpeta que inclou, de manera individualitzada per a cada un dels sis nivells de l'Educació Primària:</p> <p>“Guía para el profesorado” i “Cuaderno de actividades” per al treball amb l'alumnat segons el nivell.</p> <p>Contenen a més un “Cuaderno de actividades para el trabajo con padres y madres.”</p>
Idioma	Castellà
Contacte	<p>UNITAT DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA DE CONDUCTES ADDICTIVES (UPCCA) de referència (vegeu annex III).</p> <p>Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius. Direcció General d'Assistència Sanitària.</p> <p>(prevencion_drogodependencias@gva.es)</p>
Més informació	<p>Web Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública: Ciutadà/ Drogodependències:</p> <p>http://www.san.gva.es/web/dgas/ciudadano</p>
Avaluació	Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Direcció General d'Assistència Sanitària. Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius.

PROGRAMA	3. PREVENCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES I ADDICCIONS
MATERIAL DE SUPORT	3.3. "L'AVENTURA DE LA VIDA"
	Habilitats per a la vida, hàbits saludables, educació en valors i conformació d'actituds davant del consum d'alcohol, tabac i medicaments.
Introducció/Justificació	Programa estructurat dirigit a promoure estils de vida saludables, habilitats per a la vida i millorar la informació dels escolars sobre els riscos associats a l'abús de drogues. Es fonamenta en la següent hipòtesi: "a edat més primerenca del xiquet o xiqueta, major adquisició de valors com la cura de la salut, la capacitat de decisió, autonomia i el sentit de solidaritat i, per tant, major probabilitat d'èxit per superar situacions de risc".
Destinatari	Escolars
Grup d'edat diana	8-12 anys
Nivell educatiu	Educació Primària: de 3r a 6é.
Continguts	<ul style="list-style-type: none">• Valors i actituds• Afectivitat• Influències socials i presa de decisions• Naturalesa i riscos de les drogues més presents en l'entorn del menor (alcohol, tabac i medicaments)
Descripció de l'activitat	4 àlbums amb històries animades protagonitzades per nens i nenes a l'entorn de les seues famílies, escoles i barri (9 històries per àlbum) i propostes metodològiques de suport amb activitats suggerides per al desenvolupament de cadascuna de les temàtiques abordades. Estratègia d'aprenentatge basada en la conversa, iniciada i dirigida pel professor.
Materials	4 àlbums amb cromos per a l'alumnat. Guia per al professor. Material informatiu per a pares: <i>Cuaderno educar a sus hij@s en hábitos saludables (10 PASOS)</i>
Idioma	Valencià - Castellà
Contacte	UNITAT DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA DE CONDUCTES ADDICTIVES (UPCCA) de referència (vegeu annex III). Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius. Direcció General d'Assistència Sanitària. (prevencion_drogodependencias@gva.es)
Més informació	Web Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública: Ciutadà/ Drogodependències: http://www.san.gva.es/web/dgas/ciudadano
Avaluació	Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Direcció General d'Assistència Sanitària. Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius.

PROGRAMA	3. PREVENCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES I ADDICCIONS
MATERIAL DE SUPORT	3.4. “EXPOSICIÓ ITINERANT. DE QUÈ VAN ELS JOVES? DE QUÈ VAN LES DROGUES?”
	Materials de suport per al desenvolupament d'accions informatives o formatives
Introducció/Justificació	<p>Exposició integrada per 20 panells informatius, dissenyats en clau de còmic, que pretenen dinamitzar la reflexió grupal dels participants entorn de l'alcohol, el tabac i les altres drogues, a partir de cinc tòpics:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Les imatges socials sobre les drogues. • La realitat dels consums. • Els riscos associats al consum de drogues. • Les causes del consum. • Un temps lliure alternatiu.
Destinatari	Escolars
Grup d'edat diana	12-16 anys
Nivell educatiu	Educació Secundària Obligatoria
Continguts	<ul style="list-style-type: none"> • Desinformació sobre els riscos reals del consum de drogues. • Percepció errònia entre els pares pel que fa a l'extensió real del consum de drogues. • Dèficit de competències per a adoptar i sostindre posicions autònomes en contextos de pressió grupal i social. • Rutines de temps lliure centrades en la freqüentació d'escenaris de consum de drogues.
Descripció de l'activitat	<p>A través dels panells es proposa l'anàlisi de determinats aspectes relacionats amb les drogues: riscos, motivació al consum, influència de la publicitat, presa de decisions, oci alternatiu, etc.</p> <p>L'exposició serà conduïda per un monitor amb funcions de guia que plantejarà els elements més rellevants de cada un dels panells.</p> <p>Una vegada visitada l'exposició, els grups participants podran realitzar debats en l'aula sobre els temes tractats, amb el suport al professor d'una “Guia per al debat”.</p> <p>Estimació aproximada de 2 hores de durada.</p>
Materials	<p>20 panells a color amb una dimensió de 60x90 cm</p> <p>Guia per al debat en què es proporciona informació sobre el contingut de cada panell i pautes per a estimular la reflexió grupal.</p>
Idioma	Valencià - Castellà
Contacte	<p>UNITAT DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA DE CONDUCTES ADDICTIVES (UPCCA) de referència (vegeu annex III).</p> <p>Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius. Direcció General d'Assistència Sanitària.</p> <p>(prevencion_drogodependencias@gva.es)</p>
Més informació	<p>Web Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública: Ciutadà/ Drogodependències:</p> <p>http://www.san.gva.es/web/dgas/ciudadano</p>
Avaluació	Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Direcció General d'Assistència Sanitària. Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius.

PROGRAMA	3. PREVENCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES I ADDICCIONS
MATERIAL DE SUPORT	3.5. “TOT SOBRE L’ALCOHOL” Materials de suport per al desenvolupament d'accions informatives o formatives
Introducció/Justificació	Material informatiu de suport per al desenvolupament de dinàmiques de debat grupal entorn de la problemàtica del consum d'alcohol, la seua naturalesa, evolució i impacte del seu consum en la nostra societat
Destinatari	Escolars
Grup d'edat diana	12 - 16 anys
Nivell educatiu	Educació Secundària Obligatoria.
Continguts	<ul style="list-style-type: none"> • L'alcohol • L'alcohol en la història • L'alcohol a Espanya • Problemes derivats de l'alcohol • Alguns aspectes específics • Una mirada sobre joves i alcohol • Tòpics sobre l'alcohol • Educand sobre l'alcohol • Videoclip “<i>Cuanto más tarde, mejor. Cuanto menos, mejor</i>” • El debat
Descripció de l'activitat	Visionat de cada un dels blocs temàtics exposats per al seu posterior debat i reflexió grupal.
Materials	DVD
Idioma	Castellà
Contacte	<p>UNITAT DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA DE CONDUCTES ADDICTIVES (UPCCA) de referència (vegeu annex III).</p> <p>Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius. Direcció General d'Assistència Sanitària.</p> <p>prevencion_drogodependencias@gva.es</p>
Més informació	<p>Web Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública: Ciutadà/ Drogodependències:</p> <p>http://www.san.gva.es/web/dgas/ciudadano</p>
Avaluació	Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Direcció General d'Assistència Sanitària. Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius.

PROGRAMA**3. PREVENCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES I ADDICCIONS****ACTIVITAT****3.6. "ÓRDAGO"**

Desenvolupament afectiu, educació en valors i habilitats sociopersonals protectores enfront del consum de drogues.

Introducció/Justificació

Programa estructurat emmarcat en la teoria de les Habilitats per a la vida i dirigit a entrenar l'alumnat d'ESO, estimular aprenentatges significatius entorn de la presència social i cultural de les drogues, així com al foment d'habilitats que els permeten prendre decisions autònomes i saludables en situacions de pressió grupal cap al consum de les principals substàncies addictives.

Destinatari

Escolars

Grup d'edat diana

12-16 anys

Nivell educatiu

Educació Secundària Obligatoria

Continguts

Habilitats socials relacionades amb la prevenció del consum d'alcohol i altres drogues:

- Informació sobre drogues: alcohol, tabac i cànnabis
- Creença i actituds
- Autoestima, presa de decisions i resistència a la pressió grupal
- Temps lliure.

Descripció de l'activitat

Contempla la realització de 32 sessions al llarg de 4 cursos consecutius. Es realitzen 8 sessions en cada un d'ells. Conté una proposta didàctica, específica per a cada sessió, que segueix l'esquema seqüencial d'inici, desenvolupament i tancament.

Materials

Es presenta en una *carpeta* que inclou, de manera individualitzada per a cada un dels quatre nivells de l'ESO, 1 *manual del professorat* i 1 *quadern de l'alumnat* per a cada un dels quatre cursos.

Idioma

Castellà

Contacte

UNITAT DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA DE CONDUCTES ADDICTIVES (UPCCA) de referència (vegeu annex III).

Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius. Direcció General d'Assistència Sanitària.

(prevencion_drogodependencias@gva.es)

Més informació

Web Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública: Ciutadà/ Drogodependències:

<http://www.san.gva.es/web/dgas/ciudadano>

Avaluació

Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Direcció General d'Assistència Sanitària. Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius.

PROGRAMA	3. PREVENCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES I ADDICCIONS
ACTIVITAT	3.7. “PREVEN-TIC”
Introducció/Justificació	Programa de prevenció en línia de caràcter autoaplicat i interactiu basat en teories que estableixen un nexa d'unió entre factors cognitius i consum de drogues. Dirigit a l'adquisició d'habilitats socials i emocionals, treballa directament la presa de decisions, control d'impulsos, assertivitat, i continguts de reducció de riscos associats al consum de drogues que puguen servir com a factors “protectors” enfront del consum.
Destinatari	Escolars
Grup d'edat diana	A partir de 12 anys
Nivell educatiu	Educació Secundària, Batxillerat i Cicles Formatius.
Descripció de l'activitat	<p>El desenvolupament del programa es du a terme a través de 5 sessions de 50 minuts cada una, en què els usuaris accedeixen als diferents blocs temàtics a través d'un sistema de pregunta-resposta amb animació gràfica (imatges i veu en off) interactuant i aprenent els continguts que s'ofereixen.</p> <p>Els continguts es diferencien en tres franges d'edats (12-14 anys, 15-17 anys i 18 o més anys).</p>
Materials	Aplicació informàtica en línia a través d'una plataforma web. Disposa de fullets informatius sobre el programa.
Idioma	Castellà
Contacte	<p>UNITAT DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA DE CONDUCTES ADDICTIVES (UPCCA) de referència (vegeu annex III).</p> <p>Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius. Direcció General d'Assistència Sanitària.</p> <p>(prevencion_drogodependencias@gva.es)</p>
Més informació	<p>Web Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública: Ciutadà/ Drogodependències:</p> <p>http://www.san.gva.es/web/dgas/ciudadano</p>
Avaluació	Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Direcció General d'Assistència Sanitària. Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius.

PROGRAMA	3. PREVENCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES I ADDICCIONS
ACTIVIDAD	3.8. “REPRENGUEM L'ALCOHOL. Una proposta per a prendre-la seriosament”
Introducció/Justificació	Material de suport per al desenvolupament d'accions de prevenció en l'aula dirigides a l'entrenament en habilitats per a la vida i l'educació en valors. Per a això, posa el seu èmfasi en la convivència respectuosa de les persones amb si mateix, amb els seus semblants i amb el territori social en què conviuen. Respon a un model d'educació en habilitats que capacita les persones per a afrontar de manera positiva els reptes de l'entorn.
Destinataris	Escolars
Grup d'edat diana	12-16 anys
Nivell educatiu	Educació Secundària Obligatòria
Descripció de l'activitat	<p>Promou el desenvolupament de competències socials entorn diferents eixos temàtics:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Autoconeixement -Empatia -Comunicació afectiva o assertiva -Relacions interpersonals -Solució de problemes i conflictes -Presa de decisions -Pensament creatiu -Pensament crític -Maneig d'emocions i sentiments -Maneig de tensions i estrès. <p>A partir del seu desenvolupament, el professor promourà les accions o dinàmiques necessàries sobre les competències esmentades.</p>
Materials	1 DVD, 1 CD-ROM, Guia d'Ús. Proposta pedagògica per a cada història que es presenta en aquest material.
Idioma	Castellà
Contacte	<p>UNITAT DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA DE CONDUCTES ADDICTIVES (UPCCA) de referència (vegeu annex III).</p> <p>Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius. Direcció General d'Assistència Sanitària.</p> <p>prevencion_drogodependencias@gva.es</p>
Més informació	<p>Web Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública: Ciutadà/ Drogodependències:</p> <p>http://www.san.gva.es/web/dgas/ciudadano</p>
Avaluació	Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Direcció General d'Assistència Sanitària. Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius.

3. PREVENCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES I ADDICCIONS

TALLER

3.9. "PREVTEC 3.1"

Prevenió d'addicció al mòbil, internet i videojocs

Introducció/Justificació

PrevTec 3.1 és un programa de prevenió d'addiccions tecnològiques (Internet, videojocs i mòbil) d'àmbit universal i consta d'eines d'avaluació de les addiccions esmentades. El programa de prevenió esmentat ha sigut desenvolupat i validat en infants i adolescents de la Comunitat Valenciana i altres comunitats espanyoles, i està especialment dissenyat per a ser administrat en àmbit escolar per part de tècnics en prevenió.

Destinatari

Escolars

Grup d'edat diana

12 - 16 anys

Nivell educatiu

Educació Secundària Obligatòria

Descripció de l'activitat

El programa consta de tres sessions per a cada una de les addiccions (Internet, videojocs i mòbil) amb la mateixa estructura:

Primera sessió: Recollida d'informació sobre patró d'ús de la tecnologia corresponent i qüestionaris específics d'addicció. Informació sobre característiques de cada tecnologia, Addicció i tecnologies. Activitats preventives a realitzar a casa.

Segona sessió: Anàlisi de les tasques de la setmana anterior. Sensibilització. Testimonis d'addiccions tecnològiques: anàlisi del problema i recursos preventius a implementar. Activitats preventives a realitzar a casa.

Tercera sessió: Anàlisi de les tasques de la setmana anterior. Sensibilització. Testimonis d'addiccions tecnològiques: anàlisi del problema i recursos preventius a implementar. Activitats preventives a realitzar per a evitar l'aparició de l'addicció. Test i avaluació del programa.

En un curs es recomana dur a terme només la prevenió d'una de les tecnologies (Internet, videojocs o mòbil), en funció de les necessitats concretes del grup o centre escolar a què es dirigeixca.

Materials

DVD amb:

- Material documental (llibre sobre addiccions tecnològiques)
- Guia d'ús del programa
- Presentació multimèdia (tres sessions per a cada una de les tecnologies)
- Materials: fulls de registre, qüestionaris
- Tríptics

Idioma

Castellà

Contacte

UNITAT DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA DE CONDUCTES ADDICTIVES (UPCCA) de referència (vegeu annex III).

Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius. Direcció General d'Assistència Sanitària.

[\(prevencion_drogodependencias@gva.es\)](mailto:prevencion_drogodependencias@gva.es)

Més informació

Web Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública: Ciutadà/ Drogodependències:

<http://www.san.gva.es/web/dgas/ciudadano>

Avaluació

Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Direcció General d'Assistència Sanitària. Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius.

PROGRAMA	3. PREVENCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES I ADDICCIONS
ACTIVITAT	3.10. “LUDENS” Programa de prevenció de l’addicció al joc tradicional i en línia
Introducció/Justificació	Programa de prevenció d’addicció al joc dirigit a afavorir: 1) Informació sobre el joc d’atzar, estratègies publicitàries i de màrqueting que s’utilitzen per a induir joc excessiu, vinculació amb possibles trastorns addictius i característiques de l’addicció al joc; 2) Sensibilització del problema per mitjà de testimonis de persones afectades i els seus familiars; 3) Desenvolupament de patrons de conducta que previnguen el desenvolupament de l’addicció al joc.
Destinataris	Escolars
Grup d’edat diana	Adolescents entre 15 i 17 anys
Nivell educatiu	4t ESO, Batxiller, Cicles Formatius de Grau Mitjà
Descripció de l’activitat	<p>Aquest taller està dissenyat per a ser administrat per part de tècnics en prevenció, a través de 2 sessions amb presentació multimèdia amb vídeos.</p> <p>Primera sessió. Informació sobre aspectes econòmics i socials del joc d’atzar a Espanya i la Comunitat Valenciana. Característiques de l’addicció al joc. Implicacions per a la salut i el benestar. Testimonis.</p> <p>Segona sessió. Joc en línia. Publicitat del joc i tècniques de màrqueting que indueixen a joc excessiu. Anàlisi de població vulnerable a les noves modalitats de joc (joves i joc en línia). Recursos i tècniques preventives.</p>
Materials	Documents i bibliografia bàsica sobre joc i addicció al joc (articles i capítols de manuals) Guia de les sessions de <i>Ludens</i> DVD amb presentació audiovisual de les sessions
Idioma	Castellà
Contacte	UNITAT DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA DE CONDUCTES ADDICTIVES (UPCCA) de referència (vegeu annex III). Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius. Direcció General d’Assistència Sanitària. (prevencion_drogodependencias@gva.es)
Més informació	Web Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública: Ciutadà/ Drogodependències: http://www.san.gva.es/web/dgas/ciudadano
Avaluació	Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Direcció General d’Assistència Sanitària. Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius.

PROGRAMA	3. PREVENCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES I ADDICCIONS
ACTIVIDAD	3.11. “UNPLUGGED”
	Prevenió del consum de drogues i habilitats sociopersonals
Introducció/Justificació	Programa de prevenió escolar d'abús de drogues basat en l'evidència, dirigit a escolars de 12 a 14 anys. Promou el desenvolupament de competències per a afrontar en les millors condicions les influències socials que afavoreixen el consum de drogues en adolescents.
Destinataris	Escolars
Grup d'edat diana	Edats compreses entre 12 i 14 anys
Nivell educatiu	Educació Secundària Obligatòria i Cicles Formatius
Descripció de l'activitat	El programa es configura en 12 sessions, agrupades en tres àrees: Habilitats per a la vida, informació sobre les drogues i el qüestionament de la percepció normativa.
Materials	Consta de “Manual del professorat”; i “Quadern de Treball” individual. A més, un Qüestionari d'Avaluació prèvia i posterior. Aquests materials són distribuïts a cada una de les Unitats de Prevenió Comunitària en Conductes Addictives (UPCCA).
Idioma	Valencià - Castellà
Contacte	UNITAT DE PREVENIÓ COMUNITÀRIA DE CONDUCTES ADDICTIVES (UPCCA) de referència (vegeu annex III). Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius. Direcció General d'Assistència Sanitària. (prevencion_drogodependencias@gva.es)
Més informació	Web Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública: Ciutadà/ Drogodependències: http://www.san.gva.es/web/dgas/ciudadano
Avaluació	Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Direcció General d'Assistència Sanitària. Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius.

PROGRAMA	3. PREVENCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES I ADDICCIONS
ACTIVITAT	3.12. "PASSA LA VIDA" Prevenió del consum de cànnabis
Introducció/Justificació	Programa de prevenió del caràcter específic dirigit a reduir les actituds cap al consum de cànnabis en adolescents, així com influir sobre la norma social subjectiva respecte d'aquest consum i sobre el control percebut.
Destinataris	Escolars o àmbit comunitari
Grup d'edat diana	Adolescents entre 15 i 18 anys
Nivell educatiu	4t d'ESO, Batxiller i Cicles Formatius
Descripció de l'activitat	<p>El programa <i>Passa la Vida</i> es basa en un audiovisual que recull un conjunt de moments de la història d'Alex i Salva, dos joves de disset anys, del que esperen del consum de drogues (especialment el cànnabis) i del que aquestes els ofereixen. Els seus continguts giren al voltant de tres eixos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'efecte que el consum de drogues té sobre l'evasió dels problemes. • L'efecte que el consum de drogues té sobre la diversió. • L'efecte que el consum de drogues té sobre la facilitat per establir relacions i "fer grup". <p>El programa es configura en 5 capítols de 5 o 6 minuts de durada cadascun pensats per al desenvolupament de 5 sessions d'intervenció de 50 minuts (5 o 6 minuts de durada per capítol).</p>
Materials	<ul style="list-style-type: none"> • 5 curts cinematogràfics • Guia didàctica o d'utilització que inclou un conjunt de cinc activitats que relaten de manera detallada els objectius de cada sessió (en funció dels capítols de l'audiovisual) i el seu procediment de realització, amb claus per assegurar la qualitat i eficàcia de la mateixa. • Escala de mesurament de la intenció de consum de cànnabis CUIQ, validada en el marc del projecte CAPPYC, finançat per la Comissió Europea. Es tracta d'una breu escala de 15 ítems destinada a mesurar actituds cap al consum de cànnabis, norma subjectiva, capacitat percebuda de control de la conducta i intenció de consum, per poder avaluar l'efectivitat del programa "Passa la Vida"
Idioma	Castellà
Contacte	<p>UNITAT DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA DE CONDUCTES ADDICTIVES (UPCCA) de referència (vegeu annex III).</p> <p>Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius. Direcció General d'Assistència Sanitària.</p> <p>prevencion_drogodependencias@gva.es</p>
Més informació	<p>Web Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública: Ciutadà/ Drogodependències:</p> <p>http://www.san.gva.es/web/dgas/ciudadano</p>
Avaluació	Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Direcció General d'Assistència Sanitària. Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius.

PROGRAMA**3. PREVENCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES I ADDICCIONS****ACTIVIDAD****3.13. “APRENDRE A COMUNICAR”****Introducció/Justificació**

Basat en un marc teòric ampli de teories com el Model *de Competències* (1982), la Teoria *de l'Aprenentatge Social* (Bandura, 1969) i la Teoria *de la Conducta* problema de Jessor i Jessor (1977), pretén afavorir la comunicació bidireccional entre pares i fills com a factor de protecció enfront de l'abús de substàncies i problemes de salut física, mental, els trastorns de l'alimentació, malalties de transmissió sexual, embaràs no desitjat, assetjament escolar, violència domèstica, o altres.

Destinatari

Famílies i professionals

Nivell educatiu

Tots els nivells

Grup d'edat diana

Majors de 18 anys

Descripció de l'activitat

El programa es configura en 9 sessions, en les quals s'ensenyen habilitats fonamentals per a afavorir la comunicació, millorar les relacions i incrementar el vincle afectiu i emocional de les persones. Es treballa amb grups reduïts de persones i no és obligatòria l'aplicació de totes les sessions del programa. Té diferents possibilitats d'aplicació segons el nivell de coneixement dels pares i mares.

Materials

Consta de “*Quadern Didàctic del Tutor*”; “*Quadern d'activitats del Participant*”. Disc compacte (CD) denominat “*Material Didàctic de Suport*”. Qüestionari *d'Avaluació Prèvia i posterior*.

Idioma

Valencià - Castellà

Contacte

UNITAT DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA DE CONDUCTES ADDICTIVES (UPCCA) de referència (vegeu annex III).

Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius. Direcció General d'Assistència Sanitària.

prevencion_drogodependencias@gva.es

Més informació

Web Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública: Ciutadà/ Drogodependències:

<http://www.san.gva.es/web/dgas/ciudadano>

Avaluació

Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Direcció General d'Assistència Sanitària. Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius.

PROGRAMA	3. PREVENCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES I ADDICCIONS
MATERIAL COMPLEMENTARI	3.14. DVD: “EDUCAR PER A LA VIDA” Habilitats parentals
Introducció/Justificació	Material de suport per al desenvolupament d'accions de prevenció dirigides a pares i mares en què es pretén tractar de forma senzilla, totes aquelles qüestions essencials i que preocupen les famílies en relació a l'educació dels fills.
Destinatari	Famílies i professionals
Nivell educatiu	Tots els nivells.
Grup d'edat diana	Majors de 18 anys
Descripció de l'activitat	<p>El material conté informació per a orientar els processos de formació de pares, mares o adults de referència pel que fa a l'educació dels fills/es i la prevenció de les drogodependències.</p> <ul style="list-style-type: none">• Breu història• El que han de saber les famílies• Les preocupacions dels pares i mares• Les drogues i la prevenció• Decàleg de l'educació
Materials	DVD
Idioma	Castellà
Contacte	<p>UNITAT DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA DE CONDUCTES ADDICTIVES (UPCCA) de referència (vegeu annex III).</p> <p>Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius. Direcció General d'Assistència Sanitària.</p> <p>(prevencion_drogodependencias@gva.es)</p>
Més informació	<p>Web Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública: Ciutadà/ Drogodependències:</p> <p>http://www.san.gva.es/web/dgas/ciudadano</p>
Avaluació	Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Direcció General d'Assistència Sanitària. Servei de Gestió de Drogodependències i altres Trastorns Addictius.

PROGRAMA	4. DISMINUCIÓ DE CONSUM DE TABAC
ACTIVITAT	4.1. Concurs europeu “Classes sense fum”
Introducció/Justificació	La Unió Europea va promoure aquest programa de prevenció del tabaquisme dirigit a alumnes de 1r d'ESO en el qual participen uns quants països. Consisteix a reforçar el caràcter voluntari de la decisió de no fumar, amb el compromís de tot el grup-classe per a donar-se suport mutu i augmentar la seua autoconfiança. L'avaluació d'aquest programa ha demostrat la seua efectivitat.
Destinatari	Escolars principalment, però també professorat i pares/mares.
Grup d'edat diana	12-13 anys
Nivell educatiu	1r d'ESO
Descripció activitat	<p>El programa es dirigeix a alumnat de 1r de l'ESO. Cada classe participant ha de realitzar un curt sobre la prevenció del tabaquisme. Els objectius són previndre (o retardar) l'inici al consum de tabac, potenciar l'autoeficàcia i les habilitats escolars per a mantindre's com a no fumadors, i reforçar les accions preventives sobre el tabaquisme, realitzades prèviament en l'aula.</p> <p>Els requisits bàsics de participació inclouen el compromís dels alumnes i tutors de la classe de mantindre's sense fumar tot el curs escolar, i realitzar un curtmetratge de prevenció del tabaquisme.</p> <p>El millor curt de cada departament rep un premi del Centre de Salut Pública i participa en el concurs final de la Comunitat Valenciana.</p>
Materials	<p>El programa inclou els materials següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fitxa d'inscripció al concurs. - Fitxa de seguiment-Avaluació a omplir pel tutor en col·laboració amb els tècnics de Salut Pública, que inclou el seguiment del compromís de no fumar i el curtmetratge de la classe.
Idioma	Valencià - Castellà
Contacte	Inscripció aproximada de setembre a novembre a través de: Centre de Salut Pública corresponent (annex II) – Direcció General de Salut Pública- Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.
Més informació	<p>http://www.sp.san.gva.es/sscc/plan.jsp?CodPlan=841&Opcion=CLASESINHUMO&MenuSup=SANMS12341&Nivel=2</p> <p>Curtmetratges guardonats al concurs europeu “Classes sense Fum 2019” a la Comunitat Valenciana: http://www.san.gva.es/web/comunicacion/dia-mundial-sin-tabaco-2019</p>
Avaluació	Avaluació de participació i cobertura per part de la Direcció General de Salut Pública.

PROGRAMA	5. AVALUACIÓ DE L'OFERTA ALIMENTÀRIA EN CENTRES ESCOLARS
ACTIVITAT	5.1. REVISIÓ DE MENJADORS ESCOLARS
	Avaluar l'oferta alimentària del menú de menjador escolar i la seua adequació a les recomanacions de la <i>Guia per als Menús en Menjadors Escolars 2018</i> (GMME-CV-2018).
Introducció/Justificació	<p>La salut i el benestar de la població en edat escolar estan profundament condicionats pel tipus d'alimentació rebuda i el manteniment d'un pes saludable.</p> <p>Donada la rellevància que té l'alimentació en edats primerenques, l'alt nombre d'alumnat que utilitza els serveis del menjador escolar, l'aportació energètica que suposa l'àpat de migdia i els resultats de l'avaluació de l'oferta realitzada en els cursos precedents, es considera oportú continuar les actuacions que tenen per objecte garantir la qualitat de l'oferta alimentària dels centres escolars de la Comunitat Valenciana.</p>
Destinatari	Menjadors escolars ubicats a la Comunitat Valenciana, de qualsevol titularitat, amb o sense cuina pròpia.
Grup d'edat diana	Comensals del servei del menjador escolar entre 6 i 16 anys
Nivell educatiu	Educació Primària (6-12 anys) i ESO (12-16 anys).
Descripció de l'activitat	<p>Durant el curs escolar 2019-2020, s'avaluarà l'oferta alimentària en un 33% dels centres escolars d'educació primària i educació secundària obligatòria de la Comunitat Valenciana a fi de verificar l'adequació del pla de menú mensual a les recomanacions de l'estratègia NAOS i de la Guia de Menús en els Menjadors Escolars de la Comunitat Valenciana (GMME-CV-2018).</p> <p>S'examinarà la composició del menú mensual de cada centre, comptabilitzant racions per grups d'aliments. El centre escolar rebrà un informe amb els resultats de l'avaluació respecte als valors referencials. En cas necessari, es proposarà les millores necessàries per adaptar els menús escolars a les recomanacions GMME-CV-2018.</p> <p>A més es durà a terme la verificació de l'oferta d'aliments i begudes en els centres educatius segons el DECRET 84/2018, de 15 de juny, del Consell, de foment d'una alimentació saludable i sostenible en centres de la Generalitat.</p>
Materials	Guia de Menús dels Menjadors Escolars 2018: http://www.san.gva.es/guia-comedores-escolares-2018
Idioma	Valencià - Castellà
Contacte	Subdirecció general de Seguretat Alimentària i Laboratoris de Salut Pública (Annex I) Subdirecció general de Promoció de la Salut i Prevenció (Annex I)
Més informació	<p>DECRET 84/2018 de foment d'una alimentació saludable i sostenible en centres de la Generalitat. http://www.dogv.gva.es/portal/ficha_disposicion.jsp?L=1&sig=006177/2018</p> <p><i>EVALUACIÓN FOMENTO DE LA CALIDAD NUTRICIONAL DE LA OFERTA ALIMENTARIA EN CENTROS ESCOLARES 2016-2019.</i> (pp: 108-116). <i>Memoria del Plan de Control Oficial de la Cadena Alimentaria 2017.</i> http://www.sp.san.gva.es/DgspPortal/docs/MEMORIA_CO_ANUAL_ALIMENTARIA2017.pdf</p>
Avaluació	<p>Avaluació de participació, cobertura i compliment. Direcció General de Salut Pública.</p> <p>Es remet un informe als centres escolars dels menjadors revisats i memòria a la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.</p>

PROGRAMA	6. PROMOCIÓ DEL CONSUM DE FRUITES, HORTALISSES, LLET I PRODUCTES LACTIS EN CENTRES ESCOLARS
ACTIVITAT	6.1. Distribució de fruites i hortalisses, de temporada, acompanyades de mesuri per a l'adquisició d'hàbits alimentaris saludables.
Introducció/Justificació	<p>Només al voltant del 5,17% dels xiquets valencians consumeixen 3 o més racions de fruites al dia de forma habitual, i només al voltant del 18,97 % trien la fruita com a postres també de forma habitual.</p> <p>Diferents estudis revelen que més del 20% dels escolars amb edats compreses entre els 6 i els 10 anys, presenten algun tipus de sobrepès. Nombrosos estudis han demostrat que el consum adequat de fruites i hortalisses, junt amb la pràctica d'esport, ajuden a mantindre un pes equilibrat i una salut òptima. El consum d'aquests aliments exerceix un paper protector de les malalties cardíaques, càncer i diabetis. En l'etapa infantil juguen un paper fonamental els centres escolars, a més de la llar familiar, en l'adopció d'uns hàbits d'alimentació saludable. A més, cal destacar la important influència dels menors sobre el comportament dels pares a l'hora de confeccionar la llista de la compra.</p> <p>Els objectius d'aquesta activitat són:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Incrementar el consum de fruites i hortalisses entre els menors i, indirectament, en les llars. b) Millorar els hàbits alimentaris i la salut dels menors. c) Conscienciar la població escolar de la importància de consumir aliments de qualitat locals i de proximitat, i/o produïts per mitjà de fórmules mediambientalment sostenibles i respectuoses amb el medi ambient.
Destinatari	Alumnat principalment, i també per a docents i pares.
Grup d'edat diana	6-12 anys
Nivell educatiu	Educació Primària i Educació Especial. En el cas que les disponibilitats pressupostàries ho permeten, podrà estendre's aquesta mesura també a Educació Infantil.
Descripció de l'activitat	<p>L'activitat consisteix en el repartiment de fruites i hortalisses, principalment de temporada, acompanyat d'actuacions dirigides a l'adquisició d'hàbits alimentaris saludables per part dels menors. En concret:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Realització de jornades i xarrades informatives dirigides tant a l'alumnat com al professorat. b) Elaboració de material divulgatiu. c) Elaboració de material educatiu sobre les característiques i beneficis per a la salut del consum de fruites i verdures, fent insistència en les varietats autòctones, de temporada i ecològiques. d) Visites guiades a explotacions agràries i/o a centres de manipulació i condicionament de fruites i verdures.
Materials	Cartelleria, díptics, tríptics, fullets informatius, distint material de marxandatge, etc.
Idioma	Valencià - Castellà
Contacte	D'octubre a juny a través del Servei de Qualitat Agroalimentària (annex I) – Direcció General de Desenvolupament Rural i Política Agrària Comuna, Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica.
Més informació	http://www.agroambient.gva.es/web/desarrollo-rural/campanas-promocion
Avaluació	Avaluació de participació i cobertura per part de la Direcció General de Desenvolupament Rural i Política Agrària Comuna. Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica.

PROGRAMA	6. PROMOCIÓ DEL CONSUM DE FRUITES, HORTALISSES, LLET I PRODUCTES LACTIS EN CENTRES ESCOLARS
ACTIVITAT	6.2. Distribució de llet i productes lactis acompanyats de mesures per a l'adquisició d'hàbits alimentaris saludables.
Introducció/Justificació	<p>Tal com mostra l'Informe del Consum d'Aliments a Espanya 2016 elaborat pel Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, en els últims anys s'està produint una reducció progressiva en el consum de llet líquida i derivats de la llet com el iogurt, la qual cosa és preocupant a causa de la seua gran aportació en calci, vitamines i minerals.</p> <p>Segons l'Enquesta Nacional d'Alimentació en la població Infantil i Adolescent, el 50% dels infants de més de 9 anys té una ingesta inadequada de calci, el que comporta la necessitat d'instrumentar iniciatives que intenten pal·liar la situació esmentada.</p> <p>Els objectius d'aquesta activitat són:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Incrementar el consum de llet i productes lactis entre els menors i, indirectament, en les llars. b) Millorar els hàbits alimentaris i la salut dels menors. c) Conscienciar la població escolar de la importància de portar una dieta equilibrada i combinar lactis amb el consum de fruites i verdures de temporada.
Destinatari	Alumnat principalment, i també per a docents i pares.
Grup d'edat diana	6-12 anys
Nivell educatiu	Educació Primària i Educació Especial. En el cas que les disponibilitats pressupostàries ho permeten, podrà estendre's aquesta mesura també en Educació Infantil.
Descripció de l'activitat	<p>L'activitat consisteix en el repartiment de llet líquida i altres derivats lactis, com pot ser el iogurt natural, acompanyats d'actuacions dirigides a l'adquisició d'hàbits alimentaris saludables per part dels menors. Aquestes actuacions es poden realitzar en combinació amb el repartiment de fruites i hortalisses. En concret:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Realització de jornades i xarrades informatives dirigides tant a l'alumnat com al professorat. b) Elaboració de material divulgatiu. c) Elaboració de material educatiu sobre les característiques i beneficis del consum d'aquests productes. d) Visites guiades a explotacions ramaderes i/o a centres de producció i/o elaboració d'aquests productes.
Materials	Cartelleria, díptics, tríptics, fullets informatius, distint material de marxandatge, etc.
Idioma	Valencià - Castellà
Contacte	D'octubre a juny a través del Servei de Qualitat Agroalimentària (annex I) – Direcció General de Desenvolupament Rural i Política Agrària Comuna, Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica.
Més informació	http://www.agroambient.gva.es/web/desarrollo-rural/campanas-promocion
Avaluació	Avaluació de participació i cobertura per part de la Direcció General de Desenvolupament Rural i Política Agrària Comuna. Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica.

PROGRAMA**7. MOBILITAT ACTIVA I SEGURA EN L'ESCOLA****ACTIVITAT****7.1. Camins saludables, segurs i sostenibles en l'escola****Introducció/Justificació**

La mobilitat activa cap als centres docents s'ha relacionat amb beneficis tant psicològics com físics per a infants i adolescents. Malgrat açò, el nombre d'escolars que realitzen aquest trajecte a peu o amb bicicleta s'ha reduït considerablement. Promoure els mitjans de transport actiu entre infants i adolescents triangula tres aspectes claus: 1) la promoció d'hàbits saludables; 2) la mobilitat sostenible i segura; 3) l'augment de l'autonomia i conscienciació dels escolars en els seus moviments per les ciutats per a previndre l'accidentabilitat.

D'aquesta manera, pretén promoure la salut per mitjà de la promoció de l'activitat física en les activitats quotidianes, al mateix temps que s'augmenta les competències dels escolars per a evitar l'accidentabilitat per trànsit i lesions derivades. Aquesta activitat persegueix promoure una xarxa d'experiències de projectes de transport actiu a l'escola per a suport i intercanvi d'aquestes.

Destinatari

Comunitat escolar

Grup d'edat diana

9 a 12 anys

Nivell educatiu

3r, 4t i 5é d'Educació Primària

Descripció de l'activitat

Hom convidarà als centres docents interessats a iniciar projectes d'aquesta mena. Se'ls proporcionarà col·laboració en la posada en marxa del projecte. El Centre de Salut Pública servirà d'enllaç entre els diferents actors implicats, entre ells els ajuntaments.

Materials

Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Guies XarxaSalut: Accions comunitàries en salut des dels municipis vinculats al IV Pla de Salut de la Comunitat Valenciana. Àrea 4. Urbanisme, mobilitat i espais comuns saludables (pp 45-57). http://www.sp.san.gva.es/DgspPortal/docs/20181030_xarxa_salut_guia_4_val.pdf

Ministerio de Sanidad, Consumo y Bienestar social – Federación Española de Municipios y Provincias. *Hacia rutas saludables. Guía para el diseño de un Plan de Ruta(s) Saludable(s)*. Versión 1. Madrid 2018. <http://recs.es/wp-content/uploads/2019/03/HACIA-RUTAS-SALUDABLES-1.pdf>

Camino escolar. Guía hacia la autonomía infantil, 2010: <https://www.fomento.gob.es/el-ministerio/campanas-de-publicidad/camino-escolar-pasos-hacia-la-autonomia-infantil>

Idioma

Valencià - Castellà

Contacte

Centres de Salut Pública (annex I). Direcció General de Salut Pública.

Més informació

Sol·licitud: Centres de Salut Pública (annex I). Direcció General de Salut Pública.

Avaluació

Avaluació de participació i cobertura per part de la Direcció General de Salut Pública.

PROGRAMA	8. SALUT AMBIENTAL
ACTIVITAT	8.1. Protecció enfront del mosquit tigre
Introducció/Justificació	El mosquit tigre és una espècie d'origen asiàtic que des de 2009 està present a la nostra Comunitat. La seua expansió pel nostre territori ha sigut constant i actualment s'ha identificat en quasi 300 municipis. El coneixement, interiorització i transmissió de certes mesures preventives resulta important per a evitar els focus de cria en l'àmbit domèstic i en els centres educatius.
Destinataris	Escolars, docents, personal dels centres, pares/mares
Grup d'edat diana	9 a 10 anys
Nivell educatiu	4t i 5é d'Educació Primària
Descripció de l'activitat	El programa proporciona informació bàsica sobre el mosquit tigre (característiques generals, procedència, cicle de vida, interès sanitari, mesures preventives), centrant especialment l'atenció en el coneixement i identificació dels punts de cria per a la seua prevenció i eliminació. S'inclouen recomanacions específiques per als centres escolars i per als pares i mares. Es considera l'època més adequada per a l'activitat la compresa entre els mesos d'abril i juny. A través del Portal de Mosquit Tigre pot accedir-se a la documentació elaborada sobre aquest tema. (http://www.mosquitigre.san.gva.es/portada)
Materials	Programa de Mosquit Tigre: <ul style="list-style-type: none"> Valencià: http://www.san.gva.es/documents/224940/76423d0f-3588-486d-b308-419351886271 Castellà: http://www.san.gva.es/documents/224940/f470df63-3705-4ff6-a809-77deac72e2cc <p>Cartells i tríptics (pdf) i material audiovisual</p> <ul style="list-style-type: none"> http://www.san.gva.es/web/comunicacion/campana-mosquito-tigre
Idioma	Valencià - Castellà
Contacte	De març a juny en el c. e.: sanidad_ambiental@gva.es o als telèfons 961925723 i 961925802.
Més informació	Portal Mosquit Tigre http://www.mosquitigre.san.gva.es/
Avaluació	Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Direcció General de Salut Pública. Sanitat Ambiental.

PROGRAMA	9. ESCOLES GENERADORES DE SALUT
ACTIVITAT	9.1. Centres educatius que reforcen el seu compromís per a constituir-se com a entorn saludable per a viure, aprendre i treballar (OMS)
Introducció/Justificació	Una escola promotora de salut és aquella que no basa la seua activitat exclusivament en la transmissió de coneixements, actituds i habilitats al seu alumnat, sinó que aborda la salut amb un enfocament integral. Açò és, treballa per a oferir ambients afavoridors de la salut i el benestar, es constitueix com un entorn físic i social saludable, incorpora habilitats i competències individuals de salut, i es vincula amb els serveis de salut pròxims i amb la seua comunitat.
Destinataris	Centres docents
Grup d'edat diana	Tota la comunitat educativa: alumnat, professorat, personal d'administració i serveis, AMPA.
Nivell educatiu	Educació Primària i Educació Secundària
Descripció de l'activitat	<p>L'escola promotora de salut intervé per a millorar la salut del personal del centre, les famílies i els membres de la comunitat, a més dels estudiants, i treballa amb els líders de la comunitat per a ajudar-los a comprendre com pot l'escola contribuir a la salut i a l'educació. Per a això és imprescindible la implicació de professionals de la salut, professorat, estudiants, famílies i líders de la comunitat en la tasca de promoure la salut.</p> <p>Requisits per al seu desenvolupament</p> <ul style="list-style-type: none"> - Determinar l'estat de situació i necessitats (normatives, sentides i manifestades per la comunitat educativa) i incorporar el valor salut (concepció holística) en les estratègies educatives. - Consens amb la comunitat educativa del model de treball de Promoció de la salut, en el qual Sanitat assumisca un rol assessor en temes de salut. - Propiciar un desplegament normatiu que done suport a les accions. - Disseny, amb participació multidisciplinària, de les intervencions específiques per a cada aspecte de salut, etapa formativa i destinatari (alumnes, pares, professors). - Formació dels professionals que hagen de participar-hi. - Establiment d'un sistema d'avaluació.
Materials	Manual escolar en línia de SHE: http://www.schools-for-health.eu/es/for-schools/manual
Idioma	Manual per a equips directius i professors implicats en el desenvolupament d'escoles promotores de salut en el context de l'educació primària i secundària. Castellà
Contacte	Centres de Salut Pública de referència (annex II) Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Direcció General de Salut Pública. Secció d'Educació per a la Salut (promociosalut_sp@gva.es).
Més informació	Web Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública
Avaluació	http://www.schools-for-health.eu/uploads/files/Evaluacio%CC%81n%20rapida%20de%20SHE.pdf

ANNEX I: ADRECES D'INTERÉS

Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

Direcció General de Política Educativa

Servei d'Innovació i Qualitat

Adreça: Av. Campanar, 32.- 46015 València.

Telèfon: 961970940

C. e.: innovacio@gva.es

Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública

Direcció General de Salut Pública

Subdirecció de Promoció de la Salut i Prevenció

Adreça: Av. Catalunya, 21. 46020 València

Telèfon: 961925700

C. e.: promociosalut_sp@gva.es

Subdirecció de Seguretat Alimentària i Laboratoris de Salut Pública

Adreça: Av. Catalunya, 21. 46020 València

Telèfon: 961925700

C. e.: s.g.alimentaria_sp@gva.es

Direcció General d'Assistència Sanitària

Servei de Drogodependències i altres conductes addictives

Adreça: c/ Misser Mascó, 31-33. 46010 València

Telèfon: 961 928 256

C. e.: prevencion_drogodependencias@gva.es

Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica.

Direcció General de Desenvolupament Rural i Política Agrària Comuna (PAC)

Servei de Qualitat Agroalimentària

Adreça: c/ de la Democràcia, 77, CA90 Edif. B4-2a. 46018 València.

C. e.: area_calidad@gva.es

ANNEX II: RELACIÓ DE CENTRES DE SALUT PÚBLICA

CASTELLÓ

Centre de Salut Pública de Benicarló

Departament de Salut Vinaròs

Adreça: c/ Peníscola, 21. 12580 Benicarló.

Telèfon: 964468530

C. e.: csp_benicarlo@gva.es

Centre de Salut Pública de Castelló de la Plana

Departament de Salut Castelló

Departament de Salut de la Plana

Adreça: Av. del Mar, 12. 12003 Castelló de la Plana

Telèfon: 964399602

C. e.: csp_castellon@gva.es

VALÈNCIA

Centre de Salut Pública d'Alzira

Departament de Salut Doctor Peset

Departament de Salut de la Ribera

Adreça: c/ La Pau, s/n. 46600 Alzira

Telèfon: 962469615

C. e.: csp_alzira@gva.es

Centre de Salut Pública de Gandia

Departament de Salut de Gandia

Adreça: c/ Duc Carles de Borja, 19. 46700 Gandia

Telèfon: 962829450

C. e.: csp_gandia@gva.es

Centre de Salut Pública de Manises

Departament de Salut de Manises

Adreça: c/ Ceramista Alfons Blat, 6. 46940 Manises

Telèfon: 963425954

C. e.: csp_manises@gva.es

Centre de Salut Pública de Torrent

Departament de Salut València - Hospital General

Adreça: c/ Xirivella, 23-2. 46900 Torrent.

Telèfon: 961974875

C. e.: csp_torrent@gva.es

Centre de Salut de Pública d'Utiel

Departament de Salut de Requena

Adreça: Plaça Escoles Pies, 1. 46300 Utiel.

Telèfon: 962169282

C. e.: csp_utiel@gva.es

Centre de Salut Pública de Xàtiva

Departament de Salut Xàtiva - Ontinyent

Adreça: Pl. de la Seu, 11. 46800 Xàtiva

Telèfon: 962249270

C. e.: csp_xativa@gva.es**Centre de Salut Pública de València**

Departament de Salut de Sagunt

Departament de Salut Clínic - Malva-rosa

Departament de Salut Arnau de Vilanova - Llíria

Departament de Salut València - La Fe

Adreça: Ciutat Administrativa 9 Octubre, Edifici B planta B (-1)

c/ de la Democràcia, 77. 46018 València.

Telèfon: 961248000

C. e.: csp_valencia@gva.es**ALACANT****Centre de Salut Pública d'Alcoi**

Departament de Salut d'Alcoi

Adreça: c/ Albereda, 41. 03803 Alcoi

Telèfon: 966528000

C. e.: csp_alcoi@gva.es**Centre de Salut Pública d'Alacant**

Departament de Salut d'Alacant - Sant Joan d'Alacant

Departament de Salut d'Alacant - Hospital General

Adreça: Pl. d'Espanya, 6. 03010 Alacant

Teléfono: 965169090

C. e.: csp_alicante@gva.es**Centre de Salut Pública de Benidorm**

Departament de Salut de la Marina Baixa

Adreça: c/ Tomas Ortuño, 69 – 4a planta. 03501 Benidorm

Telèfon: 966816565

C. e.: csp_benidorm@gva.es**Centre de Salut Pública de Dénia**

Departament de Salut de Dénia

Adreça: c/ Jaume I, 5. 05700 Dénia

Telèfon: 966429600

C. e.: csp_denia@gva.es**Centre de Salut Pública d'Elx**

Departament de Salut Elx-Hospital General

Departament de Salut Elx-Crevillent

Adreça: c/ Antonio Mora Fernández, 51. 03202 Elx

Telèfon: 966913241

C. e.: csp_elche@gva.es

Centre de Salut Pública d'Elda**Departament de Salut d'Elda**

Adreça: c/ Magallanes, 16. 03600 Elda

Telèfon: 966957640

C. e.: csp_elda@gva.es**Centre de Salut Pública d'Orihuela****Departament de Salut d'Orihuela****Departament de Salut de Torrevieja**

Adreça: c/ Cardenal Desprades, 7. 03300 Oriola

Telèfon: 966904770

C. e.: csp_orihuela@gva.es

ANNEX III: RELACIÓ DE LES UNITATS DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA DE CONDUCTES ADDICTIVES (UPCCA) Actualització 31 de maig de 2019

UPCCAs a ALACANT	ADREÇA	POBLACIÓ	TELÈFON
AJUNTAMENT D'ALBATERA	Passeig del Calvari, 59	ALBATERA	664377268
AJUNTAMENT D'ALCOI / ALCOY	C/ Camí, 40, portal 3, baixos	ALCOI	965537124
MANC. L'ALCOIÀ I EL COMTAT	C/ Sant Mateu, 3	ALCOI	965549354
AJUNTAMENT D'ALACANT / ALICANTE	C/ Maldonado, 9	ALACANT	965293571
AJUNTAMENT D'ALMORADÍ	C/ d'Espanya, 45-47	ALMORADÍ	965702382
AJUNTAMENT D'ALTEA	C/ Marina baixa , 2	ALTEA	965843075
AJUNTAMENT DE BENIDORM	Av. Veneçuela, s/n	BENIDORM	966800931
AJUNTAMENT DE BENISSA	C/ Jorge Ivars Hinojo	BENISSA	965733525
AJUNTAMENT DE CREVILLENT	Av. Parc nou, s/n	CREVILLENT	965401526
AJUNTAMENT DE DÉNIA	Plaça Arxiduc Carles, 3	DÉNIA	966467027
AJUNTAMENT D'ELX / ELCHE	C/ Curtidors, 23	ELX -Centre Altabix	966658025
AJUNTAMENT DEL CAMPELLO	Avda. de l'Estació, 16 Centre social "El Barranquet"	EL CAMPELLO	965636897
AJUNTAMENT DE GUARDAMAR DEL SEGURA	Plaça de la Constitució, 5, 1a planta	GUARDAMAR DEL SEGURA	965729014
AJUNTAMENT D'IBI	C/ Dr. Ferran, 5	IBI	965554611
AJUNTAMENT DE LA VILA JOIOSA / VILLAJOSYA	C/ 8 de Maig, s/n	VILA JOIOSA, LA	965894212
AJUNTAMENT DE MUTXAMEL	C/ Rafael Poveda Torregrosa, 6	MUTXAMEL	965556696
AJUNTAMENT DE NOVELDA	Plaça dd'Espanya, 14	NOVELDA	965602208
AJUNTAMENT D'ORIHUELA	Plaça Dr Jaime Sanchez, 2	ORIHUELA	966738044
AJUNTAMENT DE PILAR DE LA HORADADA	Plaça de Campoamor, 2	PILAR DE LA HORADADA	965352225
AJUNTAMENT DE SANT VICENT DEL RASPEIG / SAN VICENTE DEL RASPEIG	Plaça de la Comunitat valenciana nº 1, 2a planta	SANT VICENT DEL RASPEIG	965675065
AJUNTAMENT DE SANT JOAN D'ALACANT	Plaça de l'Església, 5	SANT JOAN D'ALACANT	96-6013160
AJUNTAMENT DE SANTA POLA	C/ Castanys, 10-11	SANTA POLA	966694200
AJUNTAMENT DE VILLENA	C/ Escalona, 11, baixos A	VILLENA	965800393
AJUNTAMENT DE XÀBIA / JÁVEA	C/ Rafael Echagüe, 3 - 2a	XÀBIA	965794142
MANC. DE LA MARINA ALTA	C/ Bon Aire, 12	ORBA	965583001
MANC. DE PEGO, L'ATZÚBIA I LES VALLS	C/ Ramón y Cajal, n 14	PEGO	965570601
MANC. DEL BAIX SEGURA	C/ Joaquin Tomas, 11	RAFAL	660163019
MANC. INTERMUN. DE LA VALL DEL VINALOPÓ	C/ Maestro Granados, 22	ELDA	965381786
MANC. LA VEGA	Plaça Ajuntament, n 4	REDOVÁN	966755639

UPCCAs a CASTELLÓ	ADREÇA	POBLACIÓ	TELÈFON
AJUNTAMENT DE BENICARLÓ	C/ Les Barques, 3	BENICARLÓ	964473968
AJUNTAMENT DE BORRIANA / BURRIANA	C/ Pablo Ruiz Picasso, 10	BORRIANA	964570981
AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA	C/ Gaibiel, 4	CASTELLÓ DE LA PLANA	964355366
AJUNTAMENT DE NULES	Plaça Major, 2	NULES	964670001
AJUNTAMENT D'ONDA	C/ Balmes, 2	ONDA	964602858
AJUNTAMENT DE SEGORBE	Plaça Agua Limpia, 2	SOGORB	964132149
AJUNTAMENT DE LA VALL D'UIXÓ	Avda. Jaume I, 13	LA VALL D'UIXÓ	964696358

AJUNTAMENT DE VILA-REAL	C/ Josep Ramon Batalla, 38 - 4t	VILA-REAL	964547134
AJUNTAMENT DE VINARÒS	Plaça Sant Agustí, 19	VINARÒS	964405660
MANC. ESPADÀ-MILLARS	Av. Castelló, 6	TALES	964613000

UPCCAs a VALÈNCIA	ADREÇA	POBLACIÓ	TELÈFON
AJUNTAMENT D'ALQUÀS	C/ Major, 81	ALQUÀS	961519401
AJUNTAMENT D'ALBORAIA / ALBORAYA	C/ Pintor Peris Aragó, 33, baixos	ALBORAIA	961869303
AJUNTAMENT D'ALDAIA	C/ Coladors, 16	ALDAIA	961988811
AJUNTAMENT D'ALFAFAR	C/ Tauleta, 38	ALFAFAR	963182436
AJUNTAMENT D'ALGEMESÍ	C/ Sant Nicolau de Bari, 61	ALGEMESÍ	962017511
AJUNTAMENT D'ALZIRA	C/ Rambla, s/n	ALZIRA	962455926
AJUNTAMENT DE BURJASSOT	Plaça Emilio Castelar, 1	BURJASSOT	963160538
AJUNTAMENT DE CARCAIXENT	Plaça Major, 1, 2n pis	CARCAIXENT	962457608
AJUNTAMENT DE CATARROJA	Av. Jaume I, 20, baixos	CATARROJA	961261301
AJUNTAMENT DE CHESTE	C/ Antonio Machado, 6	XEST	654368686
AJUNTAMENT DE CHIVA	C/ Gregorio Ordoñez, 21	XIVA	962521601
AJUNTAMENT DE CULLERA	C/ Sueca, s/n	CULLERA	961725192
AJUNTAMENT DE GANDIA	C/ de la Delicada de Gandia, 14	GANDIA	962959557
AJUNTAMENT DE MANISES	Plaça Dos de Maig, 12	MANISES	961521998
AJUNTAMENT DE MELIANA	C/ Rei en Jaume, 36, baixos	MELIANA	961493342
AJUNTAMENT DE MISLATA	C/ Major, 36	MISLATA	963990340
AJUNTAMENT DE MONTCADA	C/ Major, 28	MONTCADA	961301175
AJUNTAMENT DE PAIORTA	C/ Mestre Músic Vicente Prats Tarazona, s/n	PAIORTA	963971222
AJUNTAMENT DE PATERNA	Plaça del Poble, 1	PATERNA	963053039
AJUNTAMENT DE PICASSENT	C/ Pintor Segrelles, 26	PICASSENT	961222018
AJUNTAMENT DE QUART DE POBLET	C/ Joanot Martorell, 40	QUART DE POBLET	961548008
AJUNTAMENT DE REQUENA	C/ Rafael Duyos, 25	REQUENA	962305677
AJUNTAMENT DE SAGUNT / SAGUNTO	C/ Sagasa, s/n	PORT DE SAGUNT	962617080
AJUNTAMENT DE SEDAVÍ	Plaça Jaume I "El Conqueridor", 5	SEDAVÍ	963185040
AJUNTAMENT DE SILLA	C/ Sant Josep, 56	SILLA	961212222
AJUNTAMENT DE SUECA	Placeta del Convent, 12	SUECA	635642293
AJUNTAMENT DE TORRENT	C/ Hospital, 6	TORRENT	961177003
AJUNTAMENT DE VALÈNCIA	C/ Amadeu de Savoia, 11, pati D	VALÈNCIA	963525478
AJUNTAMENT DE XÀTIVA	C/ Montcada, 14	XÀTIVA	962281803
AJUNTAMENT DE XERESA	C/ Alcodar 16	XERESA	962895378
AJUNTAMENT DE XIRIVELLA	C/ Cervantes, 22, 1r	XIRIVELLA	963830279
MANC. CAMP DE TÚRIA	Av. Pla de l'Arc, s/n	LLÍRIA	962792625
MANC. CANAL DE NAVARRÉS	C/ Església, 24	XELLA	962267181
MANC. DE LA RIBERA ALTA	C/ Taronger, 116, baixos	ALZIRA	962414142
MANC. DE LA RIBERA BAIXA	Av. José Marqués, s/n	SUECA	961717007
MANC. DE MUNICIPIS LA SAFOR	Carretera de Pego, 5	OLIVA	962850000

MANC. DE L'INTERIOR TERRA DEL VI	C/ Adarve, 5	UTIEL	962305677
MANC. ELS SERRANS	C/ Les Creus, 46, baixos	VILLAR DEL ARZOBISPO	961645013
MANC. L'HORTA NORD	C/ Collidors, 1	LA POBLA DE FARNALS	961444400
MANC. MUNICIPIS COSTERA-CANAL	Plaça de la Seu, 11	XÀTIVA	962283649
MANC. MUNICIPIS VALL D'ALBAIDA	Sant Francesc, 8 - 3r, pta.5	ONTINYENT	962912950